

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Edelsheim-Gyalai Ella*

Cím: *Téli séta az állatkertben*

Forrás:

Pesti Hírlap

Osztályozás

Tárgy

590.06

Hely

Idő

"1943"

Személy

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Old.)

Téli séta az Állatkertben

Irtá Edelsheim-Gyalai Ella

Kint jártam az Állatkertben. Erdekeiket, hogyan viselik el az állatok a harmadik háborus telet, és egy kissé arra is kíváncsi voltam, vannak-e látogatói ezekben a zord időkben a nyáron oly népszerű intézménynek. Amint átléptem a kapun, alig néhány embert láttam a hótól megtisztított főutakon. Csak a kutyák faházikói körül volt némi mozgás. Az Állatkert magyarfajtájú kutyái, a kuvaszok, komondorok, pulik és pumik hangversenyztek ott egy idősebb bácsi tiszteletére, aki különböző csomagokkal megrakodva közeledett a vasrácsokkal elzárt kifutókhoz. Ez az úr, mint kiderült, hetenként kétszer meglátogatja kedvenceit, és sajtúhéjat, szalonnabört, szárazkenyeret hoz nekik. A kutyák mecénása bedobálta adományait a rácson, azután, amikor megállapította, hogy az utolsó morzsa is rendeltetési helyére került, meglehetősen így szólt:

— Most pedig gyerünk a vaddisznókhoz!

Mint távoli szemlélő, nem mertem megkérdezni, hogy a kutyákon kívül, akik végtére érzelmileg is közel állanak az emberhez, miért éppen a vaddisznókat vette pártfogásába, ezért inkább diszkrét távolságból követtem őt. Elmentünk a medvék sziklaodui előtt, de csak

egyik helyen láttunk két jegesmedvét. Ugy ingatták a fejüket jobbra-balra, mintha ők lennének az Állatkert ingaórája, akik a kifogyhatatlan időt mérik. A szarvasok és az őzek nem jöttek elő a kifutókerítéshez. Ugy látszik, a tél leszoktatta őket a kérégetésről. Tényleg, nincsenek jelen a megszokott árusok, akik néhány fillérért különböző állatcsemegéket adnak el a látogatóknak. A mokány kis törpe lovak egykedvűen és türelmesen állanak a rács mögött, mintha csak azt akarták volna mondani: — Akinek kedve van ebben a pocské hidegben idefáradni, nézzen meg bennünket! Mi nem vonjuk el magunkat a nyilvánoság elől, mint az állatvilág előkelősegei: az oroszlanok, a tigrisek és a párducok. — Talán abban reménykedtek, hogy egy retikümből vagy mellényzebből mégis előkerül időnként egy-egy kockacukor.

A behavazott játéktér mellett megérkeztünk a vaddisznókhoz. Ugy látszik, ezek is ismerik már az öregurat, mert amint bontogatni kezdte a rózsaszínű csomagolópapírust, hat vagy hét malac szaladt elő az egyik ólból, egymást taszigálva. Krumplihéjat és szeletekre vágott sárgarépat kaptak, míg a vaddisznómama, aki a szomszéd kifutóból irigykedve nézte a kicsik lakmározását, néhány ajándékkapoztatort szát ropogtatott. Távolságból egy idősebb vaddisznópár jött ki a mala-

kok sivalkodására. — Ti nem kaptok, — mondta a vaddisznók barátja, — csak a kicsinyek, mert ők növéseben vannak! — Most láttam, mennyi mindenre terjed ki egy igazi állatbarát figyelme.

Mivel fáztam már kissé, bementem melegedni az elefántok mecsetéjébe, amit kombinált gőzfürdőnek is nevezhetnénk, mert az egyik szárnymedence gőzölgő vizében vizilovak ringatják magukat. A kis elefánt a mamájával egy boxban lakik. Erősen megnőtt, amióta nem láttam és úgy viselkedik, mintha már a nagyok közé tartozna. A ryári pajkosságnak semmi nyoma nincs. A mama egyhelyben álldegál és időnként kidugja orrmányát a rácson túl a levegőbe, bár mint értelmes lény nagyon jól tudja, hogy a kérégetési művelet teljesen reménytelen. De talán csak gyakorolni akarja magát. Rajtam kívül egy tízéves gyerek és egy katonatiszt tartózkodott a pavillonban. Az ór a mecsét előtt pipázott. Kértem, szerezzem egy kis sárgarépat, mert meg akarom ajándékozni a kis elefántot, de azt mondotta, hogy sajnos most nincs árusítás, még jó, hogy a napi adag szénát még lehet kapni. Bosszusan intett fejével a lovarda irányába. — A zab és a széna legnagyobb részét a lovak cszik el az elefántoktól és a többi

növényevő állat elől. — A lovardára mostanában sok panasza van. Az újságok is irtak már róla. Ott

a Nemzeti Lovarda és a Tattersal, igazán felesleges, hogy civil egyének passzióból lovagoljanak, amikor egyrészt nincs takarmány, másrészt a lovak a mezőgazdasági munkánál égetően szükségesek. Dr. Nadler Herbert, az Állatkert igazgatója, akit később meglátogattam iródjában, megnyugtatóan, hogy a főváros polgármestere nagy megértést tanúsít és tervbe van véve a lovarda kihelyezése innét, mert nagy helyet foglal és főként, mert a hús ló miatt a többi állat szenved szűkséget.

— Mit csinálnának a hellyel, ha a lovardát csakugyan kitelepitik?

— Sok mindent, de elsősorban szarvaskerítéseket, — mondja ő. — Berlinben harminchat kerítés van a legkülönbözőbb fajtájú szarvasokkal, nálunk csak tizenkettő. Különböző is egyre rosszabbodnak a kilátások, mivel szó van a szomszédos vasuti vágányok kiszélesítéséről. Egy szegélyt valószínűleg az Állatkertből vesznek el. Így a helyett, hogy terjeszkedhetnénk, összebb fogunk zsugorodni, pedig ez a kert, amely a főváros egyik nevezetessége, mindenképpen megérdemelné, hogy fejlesszük. Szerencsére az illetékes legfelsőbb fórumokban megvan a legnagyobb jóindulat és így biztos, hogy a lovarda kérdése közmegelegedésre és megnyugvásra lesz elintézve.

A nagy tő befagyott tükrén vadkacsák fektüsznek. Ugy festenek,

mintha barna rongydarabokat szórt volna szét valaki a behavazott jégen. Az egyik gödör szerű mélyedésben azonban még szabadon áramlik a víz. Itt is főként vadkacsák lubickolnak. Egy hattyu szárnalmas igyekezettel kacszázik ludtálpain a szabad víz felé. Amilyen könnyed és finom látvány, amikor a vizet hasítja, olyan nehézkes és idétlen most. A kis medencét, ahol nyáron a pingvinek szórakoztatták buvármutatványaikkal a közönséget, most a sirályok vették birto- kukba. Nem tudom, mi történt a pingvinekkel. Talán elpusztultak, mielőtt ez a mostani, nekik való hideg beköszöntött volna? Az egyik sirály egy tányér nagyságú, újjnyi vastag jégdarabot halászott ki a medencéből, kivitte a partra és megpróbálta széttörni a csőrével. Vajjon szórakozásból csinálja, vagy valami ennivaló fagyott a jég közé?

Végül látogatásom a majom-pavillonhoz szült. Kellemesen temperált helyiségben, melynek közepén kisebb pálmaházat rendezett be az igazgatóság, aránylag sok az érdeklődő. A majmok tényleg ropant kedvesek és mulatságosak. Egy kis szürke majom, amint megállok a ketrece előtt, katonásan tiszteleg és kinyújtja mancsáját egy kis csomaggáért. Az egyik cimpánz, a leg-hatalmasabb példány valamennyi között, narancsot hámoz rendkívüli szakértelemmel. A ketrec alján szétdobált narancshéjjakból látom,

hogy ma már legalább a harmadikat fogyasztja a drága gyümölcsből. De a csimpánzban van sziv és gyengéd barátság. Miután a meghámozott narancs nagy részét elfogyasztotta, felmászik ketrec rácsán és oldalt kinyulva, egy gerezdet átnyujt a szomszéd ketrechen ugrándozó kis majomnak. A meghatóan szép cselekedet jutalma nem marad el. Ápolója egy tojást vesz elő, de nem adja neki mingyárt. Előbb egy kis színészi produkciót kér érte. Ne vess! — mondja az állatnak és a csimpánz pofáján vidám fintorba futnak a ráncok. Köpj egyet! — A majom köp. — Most sirj! — Az állat szája gyászosan iegörbül és torkát éles, magas, tragikus panasz hagyja el. A csimpánz megkapja a tojást, héját ügyesen feltöri egyik szemfogával és tartalmát az utolsó cseppig kiszűrösli.

Egy kicsit elidőztem a kedves, szelid pávián előtt. Egy cseppet sem büszke rá, hogy az „Állatkerti Hírek“ című kiadvány, amelyet a pénztárnál a belépőjegyhez mellékeltek, vezércikkben emlékezik meg róla. Két társa elpusztult a fogságban, most egy kis gyikorru majommal osztja meg ketrecének magányát. Kifelé menet a madárháznál egy mulatságos pofájú csoka kacsintott rám a fonott rács mögül. Nem lévén nálam más, a földalatti jegyet nyujtottam feléje. Há-lásan elfogadta és visszaröppent vele a kalitka polcára. Mindjárt csipkedni kezdte. Lehet, hogy egy órával előbbre lyukasztotta ki.

Az állatbarátok megnyugtatóására közlöm, hogy a husevő állatok kosztjával nincs baj. Most is megkapják a megfelelő lóhus adagjukat. Remélhetőleg, jövőre kevesebb gondot fog okozni az állatok téli tartása.